

EUROPLANT Pflanzenzucht GmbH,

Postfach 1380,

21303 Lüneburg

EUROPLANT

NEWSLETTER II/24 – Ožujak 2024

RAZMAK SADNJE – NA KRAJU NEDOSTAJE KRUMPIRA

Nedostaje ih, traženi su, premalo ih je, u prosjeku su teži... Ovako bi se mogao opisati sjemenski krumpir u 2024. godine. Posljedice su različite! Ove godine je prosječna težina sitne kalibraže nešto ispod 25 g po gomolju, uključujući i normalnu kalibražu (35/55 mm) 55 - 95 g po gomolju i krupne od 125 do 150 g po gomolju. Prema potrebi mogu se i deblji krumpiri prerezati na pola. Zvuči jednostavno i moguće je, jedino ako je moguće uraditi preinake na sadilici.

Oprema na sadilicima: Postoje strojevi za sadnju za različite veličine krumpira, različite čašice ili umetke. Bolje se prilagođavaju veličini gomolja i izbjegavaju se prazna mjesta ili dupla sadnja. Za veću upotrebu sitne kalibraže postoje umeci, koji omogućuju ekonomično korištenje sjemenskog krumpira. Izrezani krumpiri donose prednosti u pogledu prinosa i potrebne količine po hektaru. Presjek krumpira je još uvijek velik, stoga su zahtjevi prema sadilici i vozaču veći! Brzina vožnje i postavke vibratora moraju odgovarati sorti i veličini gomolja. Od velike je važnosti brzina dijelova koji poliježu sjeme. Ako je brzina vožnje prevelika ili je razmak sadnje preuzak, dijelovi za polaganje su prebrzi i gomolji padaju iz čašica. Iako se time štedi količina sadnog materijala, ali...

Razmak sadnje – Preporuka 2024				
Prosječna težina gomolja (g)	Cilj Gomolj/ha	Razmak između redova		Potreba sjemenskog materijala t/ha
		75 cm	90 cm	
Normalna kalibraža 35/55				
55	45.000	30	25	2,5
60	41.500	32	27	2,5
65	38.500	35	29	2,5
70	37.000	36	30	2,6
75	34.500	39	32	2,6
80	33.500	40	33	2,7
>85	33.000	40	34	2,8
Krupna kalibraža 55/60				
110	29.500	45	38	33
120	29.500	45	38	35
130<	29.500	45	38	38<
Sitna kalibraža 28/35				
24	65.000	20	17	1,55

Sadni materijal: Malo ga je, ali ga ima - to je pozitivna izjava! Dakle, u pravilu se mogu odabrati i nešto veći razmaci (vidi faktore prilagodbe).

Razmak sadnje potrebno je prilagoditi težini gomolja (preporučena tablica razmaka sadnje).

Dubina sadnje: Ako dubina sadnje nije prilagođena veličini gomolja, gomolj sitne kalibraže je predeboko, a gomolj deblje je preplitko posađen!

Zaključak: nije bitno imate li vlastitu mehanizaciju ili za Vas netko uslužno sad, što više kalibraža odstupa od norme, veća je mogućnost pojave praznih mjesta i sve je važnije konstantno kontroliranje razmaka sadnje/rezultata sadnje!

Faktor	Korekcija razmaka sadnje
Laganija tla, tla sa nestabilnom opskrbom vode	+ 2 cm
Kasniji termin sadnje/optimalni uvjeti (sredina travnja/početak svibnja)	
Optimalna snaga rasta	
Fiziološki prestaro sjeme	-2 cm

DUŠIK – GOVORITI O JEFTINOM BILO BI PRETJERANO

Ali barem više ne govorimo o 1,50 eura/kg dušika. To je dobro, jer puno toga moramo nadoknaditi nakon padalina!

- N_{min} - na niskoj razini? Ako želite točno znati, jedini način da to učinite je da provedete analizu tla!

=> početni rezultati na lakšim mjestima (< 35 BP) pokazuju jasan trend ☹!

=> U crvenim područjima obavezan je vlastiti N_{min} uzorak tla.

- Naknadna isporuka - s jedne strane nije vezan u organskoj tvari (nedostaje međuusjev), s druge strane premješten.

=> Očekujemo slabu naknadnu isporuku tijekom proljeća! Prihranjivanje!

- Određivanje zahtjeva - izračun količine gnojiva je vrlo ispravan uz ovu preporuku

- Ugradite dušik, bacite u redove, nagomilajte ga, ali ga zaorite u odnosu na vrh humka

=> ako je samo na vrhu i ostane suh, gubici plinova su veliki (klimatske promjene s više suše na početku ljeta?)!

- Dušik iz organskih gnojiva

=> najviše 50 – 70% potreba za N treba pokriti gnojem ili kompostom. Inače je kasne prihrane N-om teško kontrolirati. Riskirate sa sadržajem škroba i mogućnosti skladištenja! Osobito na hladnim lokacijama, gnoj/kompost s niskim sadržajem NH_4-N ne bi trebao biti prekriven. Međutim, ako se koristi gnoj s visokim sadržajem NH_4-N , moguća je vrijednost koja može biti i do 70% viša kod kasnijih sorti!

- Gnojidba u više navrata pokazala se učinkovitom

=> lokacije sa laganijim tlima = > podjela 2/3 prilikom sadnje, 1/3 neposredno pred zatvaranje redova, pod uvjetom da ima navodnjavanja ili dovoljno oborina.

= > lokacije sa laganijim tlima bez navodnjavanja = > 2/3 prilikom sadnje i 1/3 najkasnije do 10 cm visine biljke.

=> Bolje lokacije (>35 BP) nema potrebe za dijeljenjem doze, ali: Zadržite 20 kg i nadoknadite to mjerom folijarnog gnojiva.

- Zakonski dopušteno ili profesionalno opravdano

=> u crvenim područjima, 20% utvrđene potrebe za dušikom mora se odbiti.

=> službeno određivanje zahtjeva za gnojivo koristi se za izračun onoga što je zakonski moguće. Vrijednost N-potražnje specifična za raznolikost koristi se za određivanje onoga što ima smisla s tehničkog stajališta. Srećom, ono što ima smisla s tehničkog stajališta manje je od onoga što je zakonski moguće. Barem za škrobne krumpire!

=> Napomena o ravnoteži protoka dušika: Sjemenski krumpir koristi se pri 0,35 kg/dt N i 0,14 kg P_2O_5 . S 25 dt sadnog materijala po hektaru, oni tako doprinose 9 kg N i 3,5 kg P_2O_5 .

Preveo:

Ivan Jozek

Strucni savjetnik/Anbauberater

EUROPLANT Pflanzenzucht GmbH

Wulf-Werum-Strasse 1, D - 21337 Lüneburg

Mobil :+49 (0)171 / 3103734 +385 (0)91 / 9278453

ijozek@europlant.biz www.europlant.biz